

True to the Faith That Our Parents Have Cherished

By Elder Hans T. Boom
Of the Seventy

Hűek leszünk mindig atyáink hitéhez

Hans T. Boom elder
a Hetvenektől

April 2025 general conference

Please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you.

While I was visiting the Nashville Tennessee Temple for a temple review, I was privileged to do a walk-through as part of this assignment, reviewing this beautiful house of the Lord. I was especially impressed with the painting of Mary Wanlass called *Carry On* hanging on the wall in the office of the matron.

This is the story behind the painting:

“In Missouri in 1862, the 14-year-old Mary Wanlass promised her dying stepmother that she would see to it that her disabled father [and her four much younger siblings would all make] it to the Valley of the Great Salt Lake. ... Mary drove the oxen and milk cows that pulled the wagon, in which her father [was bedridden, and] she cared for her ... siblings. After each day’s journey, she fed the family by foraging edible plants, flowers, and berries. Her only compass was the instruction she had received to keep traveling west ‘until the clouds become mountains.’

“They reached [the] Utah Valley in September, having traveled all spring and summer. Her father died not long after the family settled in Utah County, where Mary later married and raised her [own] family.”

This is an amazing story of the faith and strength of a 14-year-old young woman that can help each one of us today to “just carry on.”

“Just carry on”—or freely translated in my native Dutch language, *Gewoon doorgaan*—is also my mom and dad’s lifelong slogan.

Kérlek, tanuljatok és merítsetek erőt azok hitéből és bizonyosságából, akik előttetek jártak.

Amikor ellátogattam a Tennessee-i Nashville templomba egy templomi felülvizsgálat céljából, kiváltságomban állt e megbízás részeként végigjárni az épületet és megtekinteni az Úr e gyönyörű házát. Különösen nagy hatással volt rám a vezetőnővér irodájának a falán függő festmény, amely Mary Wanlasszt ábrázolja, s melynek a címe: *Carry On* [Haladj tovább!].

Ez a festmény története:

„1862-ben, Missouriban, a 14 éves Mary Wanlass megígérte haldokló mostohaanyjának, hogy rokkant édesapját [és négy sokkal fiatalabb testvérét eljuttatja] a Nagy-sóstó völgyébe. [...] Mary hajtotta az ökröket és a fejősteheneket, amelyek a szekeret húzták, melyen az édesapja [ágyhoz kötötten utazott, továbbá] ő gondoskodott a testvéreiről. Az út minden egyes napján ehető növényeket, virágokat és bogyókat gyűjtött, hogy táplálja a családot. Egyetlen iránytűje a kapott utasítás volt, miszerint addig haladjanak nyugat felé, »amíg felhők helyett hegyeket nem látnak«.

Az egész tavasszal és nyáron tartó utazás végén, szeptemberben elérték [a] Utah-völgyet. Édesapja nem sokkal azután hunyt el, hogy a család letelepedett Utah megyében, ahol Mary később férjhez ment, és [saját] családot alapított.”

Bámulatos történet ez egy 14 éves fiatal nő hitéről és erejéről, amely ma mindegyikünket buzdíthat, hogy haladjunk tovább.

A „Csak haladj tovább!” – vagy ahogy az anyanyelvemen, hollandul mondjuk: *Gewoon doorgaan* – édesanyám és édesapám életének a jelmondata is.

My parents and in-laws are the pioneers in our family. They have crossed their own “plains,” just like all those who are coming into the Church, the Lord’s fold, every day. Their stories have little to do with oxen and wagons but have the same effect on future generations.

They embraced the gospel and were baptized in their young adult years. Both my parents had a difficult childhood. My father grew up on the island of Java in Indonesia. During World War II, he was forcefully separated from his family and interned in a concentration camp, where he suffered unspeakable hardships at a young age.

My mother was raised in a broken home and also suffered from hunger and the hardships of World War II. At times she even had to resort to eating tulip bulbs. Due to her father’s actions and his subsequent divorce from her mother, it was sometimes difficult for her to see Heavenly Father as a loving Father.

My parents met at a Church activity and shortly after decided to get married and sealed in the Bern Switzerland Temple. Waiting at the railway station, having spent the last of their little savings for the trip to the temple, they wondered how they would make ends meet but were confident that it would all work out. And it did!

They started to raise their family from a very humble single attic-room apartment in the heart of Amsterdam. After several years of washing their clothes by hand, they had finally saved up enough money to purchase a washing machine. Just before they would make the purchase, the bishop visited them, asking for a contribution to build the meetinghouse in Amsterdam. They decided to give all they had saved for the washing machine and continued to do the laundry by hand.

As a family we went through some hardships, just like any other family. These have only made us stronger and have deepened our faith in the Lord Jesus Christ, just like when Alma was sharing his story with his son Helaman, where he told him that he had been “supported under trials and troubles of every kind” because he had put his trust in the Lord Jesus Christ.

How did two people who experienced so many trials in their younger years become the very best parents I could ever wish for? The answer is simple: they fully embraced the gospel

A szüleim és a feleségem szülei a családuk úttörői. Ők is átkeltek a saját „síkságukon”, ahogy azok is, akik nap mint nap jönnek az egyházba, az Úr nyájába. Történeteiknek nem sok köze van ökrökhöz és szekerekhez, de ugyanolyan hatása van az eljövendő nemzedékekre.

Fiatal felnőtt korukban befogadták az evangéliumot és megkeresztelkedtek. Mindkét szülőmnek nehéz gyermekora volt. Édesapám Indonéziában, Jáva szigetén nőtt fel. A második világháború alatt erőszakkal elválasztották a családjától, és egy koncentrációs táborba zárták, ahol fiatalon kimondhatatlan nehézségeket kellett elszenvednie.

Édesanyám csonka családban nevelkedett, és szintén szenvedett az éhezéstől és a második világháború viszontagságaitól. Időnként arra kényszerült, hogy tulipánhagymákat egyen. Édesapja tettei és édesanyjától való későbbi válása miatt olykor nehezére esett szerető Atyaként tekintenie Mennyei Atyára.

A szüleim egy egyházi tevékenységen találkoztak, majd nem sokkal később elhatározták, hogy összeházasodnak és részesülnek a pecsételésükben a Svájci Bern templomban. A vasútállomáson várakozva, miután kevéske megtakarításuk maradékát is a templomi útjukra költötték, azon tűnődtek, miből fognak megélni, de bíztak benne, hogy minden rendben lesz. És így is lett.

Kezdetben egy nagyon szerény, egyszobás tetőtéri lakásban alapítottak családot Amszterdam szívében. Miután több éven át kézzel mosták a ruháikat, végre elég pénzt tudtak félretenni ahhoz, hogy mosógépet vásároljanak. Közvetlenül azelőtt, hogy megvették volna, a püspök meglátogatta őket, hogy hozzájárulást kérjen egy amszterdami gyülekezeti ház felépítéséhez. Úgy döntöttek, hogy odaadják a mosógépre félretett pénzüket, és továbbra is kézzel fognak mosni.

Más családokhoz hasonlóan mi is számos nehézséget éltünk át. Ezek azonban csak erősebbé tettek minket, és elmélyítették az Úr Jézus Krisztusba vetett hitünket, éppen úgy, mint Alma esetében, aki elmesélte a történetét a fiának, Hélamánnak, miszerint „mindenféle próbatétel és baj idején” támogatásban részesült, mert az Úr Jézus Krisztusba helyezte a bizalmát.

Hogyan vált két ember, akik fiatalkorukban annyi megpróbáltatást éltek át, a legjobb szülőkké, akiket valaha is kívánhattam volna? A válasz egyszerű: teljes mértékben befogadták az evan-

and live by their covenants to this very day!

After more than 65 years of marriage, my mother, who suffered from Alzheimer's disease, passed away in February. My father, at the age of 92 and still living at home, visited her as often as he could until she passed away. Some time ago he mentioned to my younger siblings that the dreadful experiences in the camp in Indonesia during World War II had prepared him to patiently care for his wife for so many years as she fell ill and deteriorated from this horrible disease and also for the fateful day he had to entrust her primary care to others and could not be by her side anymore. Their motto has been and still is to "Just carry on," having a perfect hope in Christ to be raised up at the last day and to dwell with Him in glory forever.

Their faith and testimonies are a driving strength for the generations that have come after them.

In the village where my wife grew up, her parents, who were good churchgoing people, embraced the gospel as a young married couple with my wife as their two-year-old daughter and only child at that time. Their decision to become members of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints had a great impact on their lives as they were shunned by the villagers and by their family. It took many years, loving notes to family members, and service to the community before they were finally accepted.

On one occasion when my wife's father was serving as a bishop, he was falsely accused of something and was immediately released. My mother-in-law was so hurt that she asked her husband if they should continue to go to church. He answered that they of course would continue to go to church since this is not the church of men, but this is the Church of Jesus Christ.

It took some time before the truth came to light and apologies were made. What could have been their breaking point just added to their strength and conviction.

Why is it that some of us take for granted the faith and testimonies of our parents who through all their hardships have remained faithful? Do we think that they do not have a clear understanding of things? They were not and are not deceived!

géliumot, és a mai napig a szövetségeik szerint élnek!

Több mint 65 évnyi házasság után az Alzheimer-kórban szenvedő édesanyám februárban elhunyt. A 92 éves édesapám, aki még mindig önellátó, egészen édesanyám haláláig olyan gyakran látogatta őt, amilyen gyakran csak tudta. Nemrég említette fiatalabb testvéreimnek, hogy a második világháború során az indonéziai táborban szerzett szörnyű élmények felkészítették őt arra, hogy hosszú éveken át türelmesen ápolja a feleségét, amikor megbetegedett és egyre romlott az állapota ettől a szörnyű kórtól, valamint arra az elkerülhetetlen napra is, amikor másokra kellett bízni az elsődleges ápolását, és nem tudott többé mellette lenni. Jelmondatuk az volt, és még mindig az, hogy „Csak haladj tovább!” – tökéletes reménységgel Krisztusban, hogy felemeltess az utolsó napon, és örökre Ővele lakhass dicsőségben.

Hitük és bizonyosságuk hajtóerőt jelent az utánuk jövő nemzedékek számára.

Abban a faluban, ahol a feleségem felnőtt, a szülei – akik jóra való, templomba járó emberek voltak – még fiatal házaspárként fogadták el az evangéliumot. A feleségem két éves volt, és akkor még az egyetlen gyermekük. Döntésük, hogy Az Utolsó Napi Szentek Jézus Krisztus Egyháza tagjai lesznek, nagy hatással volt az életükre, miközben a falubeliek és a családjuk elfordultak tőlük. Sok évbe, a család tagjainak írt szeretetteljes üzenetekbe és a közösségnek nyújtott szolgálatba került, mire végül elfogadták őket.

Egy alkalommal, amikor a feleségem édesapja püspökként szolgált, hamisan megvádolták valamivel, és azonnal felmentésre került az elhívásából. Az anyósom annyira megbántódott, hogy megkérdezte a férjét, továbbra is járjanak-e istentiszteletre. Ő azt felelte, hogy természetesen továbbra is járnak majd istentiszteletre, mivel ez nem az emberek egyháza, hanem Jézus Krisztus egyháza.

Időbe telt, mire fény derült az igazságra és bocsánatot kértek tőlük. Ami megtörhette volna őket, csak még inkább növelte az erejüket és a meggyőződésüket.

Miért van az, hogy néhányan magától értetődőnek vesszük a szüleink hitét és bizonyosságát, akik minden nehézségük ellenére hithűek maradtak? Azt gondoljuk talán, hogy ők nem értik tisztán a dolgokat? Nem voltak és most sin-

They just have had too many experiences with the Spirit and can say with the Prophet Joseph, “I knew it, ... and I could not deny it.”

Don't you love the song about the army of Helaman, found in the Children's Songbook?

We have been born, as Nephi of old,
To goodly parents who love the Lord.
We have been taught, and we understand,
That we must do as the Lord commands.

Even when this might not be the case, as my mother experienced as a child, you can become one of those “goodly parents who love the Lord” and provide a righteous example to others.

Do we feel that this is absolutely true when we sing it? Do you feel that you are “as the army of Helaman” and that you “will be the Lord's missionaries to bring the world his truth”? I have felt it on so many occasions while singing this song in several FSY settings and other youth gatherings.

Or what do we feel when we sing the hymn “True to the Faith”?

Shall the youth of Zion falter
In defending truth and right?
While the enemy assaileth,
Shall we shrink or shun the fight? No!

True to the faith that our parents have cherished.

To those of the rising generation wherever you are and in whatever situation you may find yourself, please learn and receive strength from the faith and testimonies of those who came before you. It will help you understand that in order to gain or grow a testimony, sacrifices will have to be made and that “sacrifice brings forth the blessings of heaven.”

Thinking about a sacrifice that will truly bless your life, please consider and pray about the invitation of our beloved prophet, President Russell M. Nelson, when he asked “everyworthy, able young man to prepare for and serve a mission. For Latter-day Saint young men, missionary service is a priesthood responsibility. ...

“For ... young and able sisters, a mission is also a powerful, but optional, opportunity.”

You could be called as a service or a teaching missionary. Both types of missionaries contribute

csenek megtévesztve! Egyszerűen csak igen sok élményük volt már a Lélekkel, és Joseph próféta-val együtt kijelenthetik: „...tudtam, ...és nem tudtam ...megtagadni”.

Hát nem csodálatos a Hélamán seregéről szóló dal a Gyermekek énekeskönyvében?

„Hithű szülők, mint egykor Nefit,
Az Úrhoz vezetnek minket is,
Megtanítva, hogy áldást kapunk,
Ha megteesszük, amit kér Urunk.”

Még ha ez nem is mindig van így – ahogyan azt édesanyám is tapasztalta gyermekkorában –, ti akkor is lehettek azok a „hithű szülők”, akik szeretik az Urat és igazlelkű példát mutatnak másoknak.

Vajon teljes mértékben érezzük e szavak igazságát, amikor énekeljük azokat? Érzitek, hogy olyanok vagytok, mint Hélamán serege, és az Úr „hű szolgálóiként hirdet[itek] igazságát”? Én számos alkalommal éreztem ezt, amikor ezt a dalt énekeltük FSY-konferenciákon és fiataloknak szóló egyéb gyűléseken.

Vagy mit érzünk, amikor a Hűek leszünk című himnuszt énekeljük?

„Vajon Sion ifjúsága
Meghátrál a harc elől?
Mikor az ellenség támad,
Várunk, míg sorsunk eldől? Nem!
Hűek leszünk mindig atyáink hitéhez.”

Ti, a felnövekvő nemzedék tagjai, bárhol és bármilyen körülmények közt legyetek is, kérlek, tanuljatok és merítsetek erőt azok hitéből és bizonyosságából, akik előttetek jártak. Ez segíteni fog megérteneteket, hogy a bizonyosság megszerzéséhez vagy megerősítéséhez áldozatokat kell hozni, és „a mennyek áldását az áldozat hozza”.

Ha olyan áldozaton gondolkodtok, amely valóban meg fogja áldani az életeteket, kérlek benneteket, gondolkozzatok el és imádkozzatok szeretett prófétánk, Russell M. Nelson elnök felhívásáról, melyben „mindenarra érdemes és alkalmas fiatal férfit felkér[t] a misszióra való felkészülésre, és az abban való szolgálatra. Az utolsó napi szent fiatal férfiak számára a misszionáriusi szolgálat papsági felelősség. [...]

Ami titeket, fiatal és alkalmas nővéreket illet, a misszió számotokra is erőteljes, ámdeválasztható lehetőség.”

Elhívhatnak titeket szolgálati vagy tanító misszionáriusnak is. Mindkét misszionárius

to the same goal of bringing souls to Christ, each in their own unique and powerful way.

In both types of service, you will show the Lord you love Him and that you want to get to know Him better. Remember, “for how knoweth a man the master whom he has not served, and who is a stranger unto him, and is far from the thoughts and intents of his heart?”

All of us, whether we are the first generation in the gospel or the fifth, should ask ourselves, What stories of faith, strength, and celestial commitment will I pass on to the next generation?

Let us all continue in our efforts to get to know our Savior, Jesus Christ, better and to make Him the center of our lives. He is the rock upon which we must build so that when times become difficult, we will be able to stand firm.

Let us be “true to the faith that our parents have cherished, true to truth for which martyrs have perished, to God’s command, soul, heart, and hand, faithful and true we will ever stand.” In the name of Jesus Christ, amen.

ugyanahhoz a célhoz járul hozzá – hogy lelkeket vezessen Krisztushoz –, mindegyikük a maga egyedi és erőteljes módján.

Mindkét fajta szolgálatban megmutatjátok az Úrnak, hogy szeretitek Őt, és hogy szeretnétek jobban megismerni Őt. Ne feledjétek: „Mert hogyan ismerné az ember azt az urat, akit nem szolgált, és aki idegen neki, és aki messze áll szíve gondolataitól és szándékától?”

Akár az első, akár az ötödik nemzedék vagyunk az evangéliumban, mindannyiunknak fel kell tennünk magunknak a kérdést, hogy vajon milyen történeteket fogunk továbbadni a hitről, az erőről és a celestialis elkötelezettségről a következő nemzedéknek?

Folytassuk mindannyian az arra irányuló erőfeszítéseinket, hogy jobban megismerjük a Szabadítónkat, Jézus Krisztust, és Őt tegyük életünk középpontjává! Ő az a szikla, amelyre építenünk kell, hogy amikor nehéz időket élünk, képesek legyünk szilárdan állni.

Legyünk hát „hűek... atyáink hitéhez, az igazsághoz, melyért mártírok haltak meg. Tiszta szívvel és lélekkel hűek leszünk mindörökre”. Jézus Krisztus nevében, ámen.